

mikrofilmek egy másolatát is; hogy egy speciális mikrofilm-leolvasó segítségével bármikor reprodukálható legyen gyűjtésünk minden egyes tétele, illetve az általuk jelölt irodalmi szöveg. E javaslataink – költségigényeik miatt – sajnos nem találtak meghallgatásra. Maradtak tehát a gyűjtés pusztta címfelvételei, amelyek egy része – az anyag visszavonhatatlan pusztulása miatt – bizonyos idő elteltével már csak adatszerűségében állhat az utókor szolgálatára.

Örülünk, ha kasszandrai jóslatainknak végül mégsem lenne igazuk.

Botka Ferenc

Beszámoló az MTA Textológiai Munkabizottságának 1996. február 5-i üléséről

Február 5-én tartotta ez évi első ülését a Textológiai Munkabizottság a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Az ülésen húsz tag és egy meghívott vett részt.

Első napirendi pontként Szabó G. Zoltán mint sorozatszerkesztő számolt be a Kölcsey kritikai kiadás helyzetéről. A sorozat munkálatai 1991-ben kezdődtek az MTA Irodalomtudományi Intézetben Dávidházi Péter vezetésével, tőle vette át előbb a sorozatszerkesztést, majd a csoport vezetését Szabó G. Zoltán. Napjainkra a sorozat első kötete, melyet Szilágyi Márton rendezett sajtó alá (*Novellák, fiktív beszédek, drámatöredékek*) már leadásra vár, Gyapay László *Kritika I.* kötete is kész lektorálásra, valamint ebben az évben a *Versek* (sajtó alá rendezi: Szabó G. Zoltán) és a *Beszédek I.* (sajtó alá rendezi Ratzky Rita és Gángó Gábor) kötete is lektorálható lesz majd. Nem elhanyagolható probléma e kötetek megjelentetésének finanszírozása. A sorozat kétségtelen szakmai eredménye, hogy a Szauder-féle kiadáshoz képest nemcsak műfajánál fogva lesz bővebb, pontosabb és részletesebb, hanem gazdagabb anyagot is tartalmaz, mivel a csoport alap kutatásainak eredményeként új kéziratok is előkerültek. Pajkossy Gábor az Akadémia kéziratárában a Wesselényi-per iratainak kutatása közben megtalálta az *Országgyűlési napló*hoz készült feljegyzések folytatását, és az utolsó követ-jelentéseknek az eddigieknél hitelesebb szövegét. A közelmúltban került nyilvánosságra az OSZK kéziratárában Kölcsey verskéziratainak egy újabb gyűjteménye, és egyéb ismeretlen kéziratok egy másik vásárlásból származó csoportja is, összesen kb. 20–25 vers és 6–8 más műfajú kézirat. Ezenkívül Csorba Sándor gyűjtése is sok új adattal szolgál (*Családi, gazdasági iratok*). Az alap kutatások részeként készül Kölcsey kéziratainak katalógusa (Kalla Zsuzsa), műveinek bibliográfiája (Vas Johanna) és életének kronológiája (Várhelyi Heléne) is, valamint Gángó Gábor szerkesztésében egy Fontes-jellegű kötet (*Az országgyűlési tevékenység adatai, forrásai, dokumentumai*). Az *Országgyűlési napló* (Völgyesi Orsolya) és *B. Wesselényi Miklós védelme* (Pajkossy Gábor) című kötetek elkészítése folyik. Több kötet gondozása még gazdára vár. Szabó G. Zoltán végül hangsúlyozta a csoportmunka jelentőségét és előnyeit, amennyiben mindenki saját szakterületén szerzett tudásával gazdagítja a készülő kötetek anyagát.

Bíró Ferenc hozzászólásában hangsúlyozta, hogy a Kölcsey kritikai kiadásnak a konkrét eredmények mellett egyik nagy érdeme az az alkotó műhely, amely a tagok köré szerveződött. A csoport havonta tart vitákat az egyes részkérdések kapcsán, s e rendszeres szakmai összejöveteleknek áldásos kisugárzását szélesebb körben is lehet érezni. A hozzászólók közül többen érdeklődtek egyes részletek iránt: Kovács Sándor Iván a Kölcsey-könyvtár jegyzékének megjelentetését sürgette, Voigt Vilmos pedig a *Himnusz* kiemelt jelentősége miatt e vers jegyzeteinek

minél részletesebb kifejtését szorgalmazta, különös tekintettel a zenei feldolgozás történetére. Kisebb vita bontakozott ki e kérdés körül, többen óvtak a jegyzetek parttalan kitágításától. Végül Dávidházi Péter jogosnak nevezte a *Himnusz* kiemelt kezelését, s hozzátette, hogy tudomása szerint Szabó G. Zoltán az öszszegyűjtött anyagból külön tanulmányt készül publikálni. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a számítógép használata milyen nagy mértékben segíti elő a közös munkát, hiszen a csoport tagjai a gép segítségével az egész Kölcsey-anyaghoz naprakész állapotban hozzáférhetnek. Végül a kiadás nehézségeiről esett szó. A jelenlévő kiadóigazgatók (Köszeghy Péter, Láng József) hangsúlyozták, hogy sajnos még a legnagyobb érdeklődésre számot tartó Kölcsey-kötet, a *Versek* sem jelentethető meg ráfizetés nélkül: tehát feltétlenül támogatásra van szükség.

Az anyagi lehetőségek beszűkülése kapcsán Dávidházi Péter mint a Fontes-sorozat szerkesztője kért szót. Elmondta, hogy a szóbeszéd szerint a sorozatot (az Új Magyar Múzeummal együtt) meg akarják szüntetni. Remélhetőleg ez nem felel meg a valóságnak, de az tény, hogy évek óta vesztegel megszerkesztve, de kiadatlanul például Kerényi Ferenc színháztörténeti forrásanyaga, és a sorozatszerkesztői sürgető levelekre még hivatalos válasz sem érkezik a kiadótól. Felolvasta a napokban Németh G. Bélának, az MTA I. osztálya elnökének írt levelét, melyben segítségét kérte ez ügyben. A szakma nevében a fontos forrásokat közlő sorozatok beszüntetésének lehetősége miatt tiltakozott és kérte a Bizottság támogatását. Bíró Ferenc megígérte, hogy mint a Bizottság elnöke, levelet ír ebben az ügyben, remélve hogy a hivatalos álláspont pozitív irányban tisztázódik.

Második napirendi pontként Bíró Ferenc arról a munkáról tájékoztatót, amelynek keretében a Bizottság – mivel egy akadémiai ciklus végére értünk – a különböző kritikai kiadások sorsának alakulását szeretné áttekinteni. Tisztázni kell, hogy az előzőekhez képest ebben az öt évben hány kötet jelenhetett meg, hány vesztegel asztalfiókban megfelelő pénzügyi fedezet híján, illetve, hogy a most készülő köteteknek mik az anyagi lehetőségei. Előre látható, hogy még az eddigénél is nehezebb korszak következik, ezért a szűkös anyagi lehetőségek között koncentrált munkára van szükség. Mindenképp az a célszerű, hogy a folyó sorozatok befejezését szorgalmazzuk, és új szerzői életmű teljes kritikai kiadásának indítását ne javasoljuk, hanem a folyó sorozatokon kívül inkább egy-egy fontosabb művet vagy levelezést feldolgozó, egyedi kiadványt támogassunk. Minden sorozatszerkesztőt személyesen fognak a Bizottság tagjai megkeresni, hogy az ülésen kiosztott kérdőív alapján az adatokat pontosan összegyűjthessék, és ennek segítségével számítógépes nyilvántartást nyissanak a folyó munkálatokról. A jövő nagy kérdése az, hogy az elkészülő kötetek milyen preferencia szerint kapnak támogatást, ezért is célszerű tisztában lenni a folyó munkálatokkal.

Kelevéz Ágnes